

Ni Elder Russell M. Nelson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ipakita ang Inyong Pagtuo

Sa tanang adlaw, sa inyong pagsubay padulong sa mahangturong padulngan, lig-una ang inyong pagtuo. Ipahayag ang inyong pagtuo! Ipakita ang inyong pagtuo!

Minahal kong mga kaisaanan, among ipahayag ang dako namong gugma ug pasalamat kaninyo. Nagpasalamat mi sa among mga buluhaton nga kauban kamo.

Di pa lang dugay diha sa eroplano, ang among piloto mipahibalo nga masinati namo ang problema sa biyahe ug ang tanang pasahero kinahanglang motaud og tarung sa ilang seat belt. Tuod man, miabut gayud ang pagtay-og. Kusog gyud ang pagtay-og. Atbang sa agianan mga duha ka linya sa akong luyo, dunay ginerbyus nga babaye. Sa matag us-os og kalit ug sa pagtay-og, mosinggit siya og kusog. Nangingkamot ang iyang bana sa paghupay niya apan wala magsilbi. Ang dili kapugngan niyang pagsinggit nagpadayon hangtud nawala na ang pagtay-og ngadto sa luwas nga pagtugpa. Atol sa mga panahon sa iyang kabalaka, nalooy ko niya. Tungod kay ang hugot nga pagtuo mao man ang tambal sa kahadlok, nag-ampo ko nga unta malig-on ang iyang pagtuo.

Unya, sa dihang namiya na ang mga pasahero, ang bana niining babayehana nakig-istorya nako. Mii- ngon siya, “Pasayloa ko nakuyawan

kaayo ang akong asawa. Ang bugtong paagi nga siya akong mahupay mao ra ang pag-ingon niya nga ‘si Elder Nelson sakay niini, dili ka ngayng mabalaka.’”

Di ko sigurado kon ang akong pagkasakay naghatag niya og kahupayan, apan moingon ko nga usa sa mga

reyalidad sa mortal nga kinabuhi mao nga ang atong pagtuo pagasulayan ug hagiton. Usahay ang mga pagsulay moabut nga ingon og modangat na ang kamatayon. Alang niining nahadlok nga babaye, ang pagtay-og sa eroplano nagpakita sa usa sa mga higayon diin atong ipakita ang kalig-on sa atong pagtuo.

Kon hisgutan nato ang pagtuo—ang pagtuo nga makabalhin og mga bungtod—dili pagtuo sa kinatibuk-an ang atong gihisgutan apan pagtuo diha sa Ginoo nga si Jesukristo. Ang pagtuo diha sa Ginoo nga si Jesukristo mapalig-on samtang kita magkat-on Kaniya ug magsunod sa atong tinuohan. Ang doktrina ni Jesukristo gidesinyo sa Ginoo sa pagtabang aron ang atong pagtuo molambo. Sa pinulongan karon, hinoon, ang pulong nga *tinuohan* lahi-lahi ang pagsabut sa managlahi nga mga tawo.

Ang pulong nga *tinuohan* nagpasabut og “pagbugkos” o “kaduha ibugkos” ngadto sa Dios.¹ Ang atong ikapangutana tingali mao, lig-on ba ang atong pagkabugkos ngadto sa Dios aron ikapakita kini, o nabugkos ba kita ngadto sa ubang butang? Sama pananglit, may nadunggan kong nag-istorya niadtong Lunes sa buntag bahin sa propesyonal nga mga dula nga gihimo sa milabayng Domingo. Para niini nga mga fan, naghunahuna ko kon ang butang nga ilang gusto gyud kaayo kabahin lang ba niini nga dula.

Tingali makapangutana kita, asa man diay ang atong pagtuo? Naa ba sa team? Naa ba sa brand? Naa ba sa mga sikat? Bisan ang pinakasikat nga team mapildi. Ang mga sikat molubad. Ngadto lang sa Usa ka Tawo may kasiguroan ang inyong pagtuo, ug kana ngadto ni Ginoong Jesukristo. Ug kinahanglan ninyong ipakita ang inyong pagtuo!

Ang Dios mideklarar sa nag *una* sa Iyang Napulo ka Sugo, “Dili ka magbaton og lain nga mga dios sa atubangan ko.”² Miingon usab Siya, “Paghunahuna ngari kanako sa matag hunahuna; ayaw pagduha-duha, ayaw kahadlok.”³ Apan ang kadaghanan maghunahuna lang sa ilang kwarta

sa banko o sa ilang isigkatawo nga himoon nilang modelo.

Ang mga doktor, mga magtutudlo, ug mga politiko, sagad nga pagasulayan sa pagtuo. Sa paningkamot sa ilang mga tumong, maklaro o matago ba unsay ilang tinuohan? Nabugkos ba sila balik sa Dios o sa tawo?

Ingon niana ang akong pagsulay mga dekadang milabay dihang usa sa akong kaubang magtutudlo sa pagkadoktor nasuko nako sa kapakyas sa pagbulag sa akong propesyunal nga kahibalo gikan sa akong konbiksyon sa tinuohan. Siya mihangyo nga *dili* nako tipunon ang duha. Unsaon nako paghimo ana? Ang tinuod maoy tinuod! Dili kini mabahin, ug bisan ang unsang bahin niini dili ikabaliwala.

Motumaw man ang kamatuoran gikan sa siyentipikong laboratoryo o sa pagpadayag, ang tanang kamatuoran naggikan sa Dios. Ang tanang kamatuoran kabahin sa ebanghelyo ni Jesukristo.⁴ Bisan pa niana, gihangyo ko nga itago ang akong pagtuo. Wala ko motuman sa hangyo sa akong kauban. Akong gipakita ang akong pagtuo!

Sa tanang paningkamot sa propesyon, ang tukma nga sumbanan sa pagkahusto gikinahanglan. Ang mga eskolar malipay sa ilang kagawasan

sa pagpahayag. Apan ang hingpit nga kagawasan dili masinati kon ang porsyon sa kahibalo hukman nga “dili madawat” sa lagda sa tawo.

Ang espirituhanong kamatuoran dili mabaliwala—labi na ang balaang mga sugo. Ang pagtuman sa balaang mga sugo magdala og panalangin, kanunay! Ang pagsupak sa balaang mga sugo makawala sa mga panalangin, kanunay!⁵

Adunay daghang problema niining kalibutan tungod kay kini puno sa dili hingpit nga mga tawo. Ang ilang mga tuyo ug tinguha naimpluwensyahan sa ilang pagtuo o kakulang niini. Daghan ang miuna sa laing prayoridad kay sa Dios. Ang uban mopakita nga ang tinuohan dili importante sa modernong kinabuhi. Sa tanang panahon, ingon man sa karon adunay mamugal-bugal o manaway sa kagawasan sa tinuohan. Ang uban mobasol sa tinuohan nga hinungdan sa mga kasakit sa kalibutan. Tinuod, dunay mga higayon nga ang mga kagubot mahitabo sa ngalan sa tinuohan. Apan ang pagpakabuhi sa putli nga tinuohan, buot ipasabut ang paningkamot nga mahimong disipulo ni Jesukristo, maoy paagi sa kinabuhi ug inadlawng pasalig nga maghatag

og balaang giya. Samtang nagsunod kamo sa inyong tinuohan, inyong gigamit ang inyong pagtuo. Inyong gipakita ang inyong pagtuo.

Nahibalo ang Ginoo nga ang Iyang mga anak kinahanglang magkat-on unsaon sa pagpangita Kaniya. “Kay higpit ang pultahan,” miingon Siya, “ug pig-ot ang agianan nga padulong sa . . . kahimayaan . . . , ug pipila diha ang nakakita niini.”⁶

Ang kasulatan naghatag og usa sa pinakamaayong paagi sa pagpangita sa atong agianan ug magpabilin niini. Ang kahibalo sa kasulatan naghatag usab og talagsaong proteksyon. Sama pananglit, sa tibuok kasaysayan, ang mga sakit sama sa “bughat o impeksyon sa pagpanganak” mikutlo sa kinabuhi sa daghang inosenteng mga inahan ug mga anak. Apan anaa sa Daang Tugon ang hustong mga baruganan sa pag-atiman sa masakitong mga pasyente, gisulat kapin na sa 3,000 ka tuig ang milabay!⁷ Daghang tawo ang nangamatay tungod kay ang pagpangita og kahibalo sa tawo wala madungani sa pagpatalinghug sa pulong sa Ginoo!

Mahal kong mga kaigsoonan, unsay mawala sa atong kinabuhi kon kita “kanunayng managtoon, [apan] bisan

unsaon dili gayud managpakab-ot sa kahibalo sa kamatuoran?”⁸ Kita maka-angkon og dakong kahibalo gikan sa kasulatan ug makabaton og inspirasyon pinaagi sa pag-ampo inuban sa pagtuo.

Ang pagbuhat niini makatabang nato sa paghimo sa inadlaw natong mga desisyon. Ilabi na kon ang mga balaod sa tawo gimugna ug gipatum-an, kinahanglang ang balaod sa Dios mao gayud ang atong sumbanan. Sa pagsulbad sa kontrobersyal nga mga problema, unahon nato sa pagpangita ang giya sa Dios.

Kinahanglan nga kita “mopahisama sa tanan nga mga kasulatan ngari kanato . . . alang sa atong kaayohan ug sa atong pagkat-on.”⁹ Mameligro kita kon bahinon nato ang atong kaugalingon sa pag-ingon nga “sa pribado nako nga kinabuhi” o gani “sa pinakamaayo nakong kinaiya.” Kon ang tawo mobahinbahin sa iyang kinabuhi ngadto sa managlahi nga bahin, dili niya makab-ot ang hingpit nga matang sa personal nga integridad—dili gayud makab-ot ang iyang *tinuod* nga pagkatawo.

Ang tintasyon sa pagkahimong inila moresulta nga iprayoridad ang opinyon sa katawhan labaw kay sa pulong sa Dios. Ang politikal nga pangampanya ug stratehiya sa pagpamaligya sagad mogamit og pagsurvey sa katawhan aron matuman ang ilang plano. Ang resulta niana nga survey mapuslanon. *Apan* dili kini magamit nga ebidensya aron ikapangatarungan ang pagsupak sa mga sugo sa Dios! Bisan og “ang tanan naghimo niini,” ang sayop dili gayud husto. Ang dautan, sayop, ug kangitngit dili gayud husto, bisan gibuhahat kini sa kadaghanan. Ang pasidaan gikan sa kasulatan nag-ingon: “Alaut kanila nga nagangalan sa dautan nga maayo, ug sa maayo nga dautan; nga nagabutang sa kangitngit nga ilis sa kahayag ug sa kahayag nga ilis sa kangitngit.”¹⁰

Human sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan, usa ka bastos nga kanta ang misikat. Sa pagpasiugda og imoralidad, nagsaad kini nga ang 50 ka milyong tawo dili masayop. Apan sa

pagkatinuod, ang 50 ka milyon nga tawo *mahimong* masayop—nasayop gayud. Ang pagka-imoral sa gihapon imoral sa mga mata sa Dios, kinsa magahukom sa tanan natong binuhatan ug mga tinguha.¹¹

Ikumpara ang kahadlok ug ang kawalay pagtuo nga nagdagsang sa kalibutan karon ngadto sa pagtuo ug kaisug sa akong pinanggag anak nga si Emily, kinsa tua na sa laing kalibutan. Dihang biyaan na niya ang iyang lawas nga gihugpaan og kanser, dili na siya hapit kasulti. Apan uban sa pahiyum, miingon siya nako, “Pa, ayaw ko kabalak-i. Nahibalo kong ok ra ko!” Ang hugot nga pagtuo nga gipakita ni Emily—sanag nga gipakita—nianang subo nga panahon, diha nga gikinahanglan gyud namo kini.

Kining matahum nga batan-ong inahan sa lima ka anak may hingpit nga pagtuo sa iyang Langitnong Amahan, sa Iyang plano, ug mahangturong kaayohan sa iyang pamilya. Sigurado ang iyang pagkabugkos balik sa Dios. Hingpit siyang nagmatinud-anon sa mga pakigsaad nga gihimo uban sa Ginoo ug sa iyang bana. Gihigugma

niya ang iyang mga anak apan nagmalinawon, bisan sa nagkaduol niyang pagkahimulag kanila. May pagtuo siya sa iyang umaabut, ug sa ilaha usab, kay siya adunay pagtuo sa atong Langitnong Amahan ug sa Iyang Anak.

Niadtong 1986, si Presidente Thomas S. Monson miingon: “Si-yempre kita makasinati og kahadlok, pamugal-bugal, ug oposisyon. Magmaisugon kita sa pagpakigbatok sa panan-aw sa katilingban, kaisug sa pagbarug nga may baruganan. Kaisug, dili kompromiso, ang makapahiyum sa Dios isip pag-aprubar. . . . Hinumdumi ang tanan dunay kahadlok, apan kadtong moatubang sa ilang kahadlok uban sa [hugot nga pagtuo] makaangkon og kaisug.”¹²

Ang tambag ni Presidente Monson magamit sa tanang panahon! Mohangyo ko ninyo, minahal kong mga kaigsoonan: Sa tanang adlaw, sa inyong pagsubay padulong sa mahangturong padulngan, lig-una ang inyong pagtuo. Ipahayag ang inyong pagtuo! Ipakita ang inyong pagtuo!¹³

Mag-ampo ko nga mabugkos kamo og balik sa Dios, nga ang

mahangturon Niya nga mga kamatuoran matisok sa inyong kasingkasing sa hangtud. Ug mag-ampo ko nga, sa tibuok ninyong kinabuhi, inyong ipakita ang inyong pagtuo! Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Kon ang bata matawo, ang iyang pusod ibugkos og kaduha ug ibalighot. Ang pagbalighot usa ka bugkos—lig-on nga bugkos. Ang pulong nga *tinuohan* naggikan sa Linatin: *usab*, buot pasabut “pag-usab” o “suporta” ug ang *ligare*, nagpasabut nga “ibugkos” o “ibalighot.” Sa ingon, atong masabut nga ang tinuohan “magbugkos sa mga tumutuo ngadto sa Dios.”
2. Exodo 20:3. Agi og dugang, ang Ginoo miingon, “Bumalik kamo, ug biyai ninyo ang inyong mga dios-dios, ug ilingiw . . . gikan sa inyong tanan nga mga dulumtanan” (Ezekiel 14:6).
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:36.
4. Tan-awa sa Spencer W. Kimball, *The Teachings of Spencer W. Kimball*, ed. Edward L. Kimball (1982), 391.
5. Tan-awa sa Mosiah 2:41; Doktrina ug mga Pakigsaad 58:30–33; 82:10. Kini nga baruganan kinahanglanon sa tanan, kay “ang Dios wala diay pinalabi sa mga tawo” (Mga Buhat 10:34; tan-awa usab sa Moroni 8:12).
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 132:22.
7. Tan-awa sa Levitico 15:13.
8. 2 Timoteo 3:7.
9. 1 Nephi 19:23.
10. Isaias 5:20.
11. Gitudlo sa kasulatan: “Duol kamo sa Ginoo, ang Usa nga Balaan. Hinumdumi nga ang Iyang mga dalan matarung. Tan-awa, ang dalan sa tawo mapig-ot, apan kini gihan-ay sa usa ka matul-id nga agianan sa iyang atubangan, ug ang magbalantay sa ganghaan mao ang Usa nga Balaan sa Israel; ug wala siya mogamit og sulugoon didto; ug walay lain nga agianan gawas kon kini sa ganghaan; kay siya dili malimbongan, kay ang Ginoong Dios mao ang iyang ngalan” (2 Nephi 9:41).
12. Thomas S. Monson, “Courage Counts,” *Ensign*, Nob. 1986, 41. Sa laing okasyon, mihatag si Presidente Monson niining makadasig nga pahimangno: “Aron mahimo nga talagsaon ang pagpakabuhi, kinahanglan natong palamboon ang kapasidad sa pag-atubang sa kasamok uban sa kaisug, kasagmuyo uban sa kamaya, ug kadaugan uban sa pagpaubos. . . . Kita mga anak sa buhi nga Dios, kansang panagway kita gilalang. . . . Dili nato bug-os nga mahuptan kini nga konbiksyon kon walay pagsinati sa dako nga pagbati sa kalig-on ug gahum, bisan sa kalig-on sa pagsunod sa mga sugo sa Dios, sa gahum sa pagbatok sa mga tintasyon ni Satanas” (“Yellow Canaries with Gray on Their Wings,” *Ensign*, Hulyo 1973, 43).
13. “Ilimud ang inyong mga kaugalingon sa tanan nga dili diosnon” (Moroni 10:32). Ayaw kahadluki ang tawo labaw pa kay sa Dios (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 3:7; 59:5).

Ni Elder Richard G. Scott

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

“Usa Ka Panig-ingnan ang Akong Gihatag Kaninyo”

Ang labing maayong panig-ingnan kinsa nabuhi dinhi sa kalibutan mao ang atong Manluluwas, si Jesukristo. . . . Nagdapit Siya kanato sa pagsunod sa Iyang hingpit nga panig-ingnan.

Samtang namalandong ko sa akong katungdanan sa pagpakigbahin sa ebanghelyo, ako naghunahuna og maayo sa akong mga minahal kansang malumo nga mga impluwensya nakatabang nga makapalagan ang balaang giya para sa akong espiritwal nga pag-uswag. Sa importanting bahin sa akong kinabuhi, ang Amahan sa Langit mipanalangin kanako og tawo kinsa igong miamuma nako sa paggiya sa akong mga pagpili sa tukma nga direksyon. Ilang gisunod kining mga pulong sa Manluluwas: “Kay usa ka panig-ingnan ang akong gihatag kaninyo, aron nga kamo usab kinahanglan nga magabuhat sama sa akong gibuhat kaninyo.”¹

Sa bata pa ako, ang akong amahan dili miyembro sa Simbahan ug ang akong inahan nahimong dili aktibo. Nagpuyo kami sa Washington, D.C., ug ang mga ginikanan sa akong inahan nagpuyo og 2,500 ka milya (4,000 km) gikan sa estado sa

Washington. Pipila ka bulan human sa akong ikawalong adlaw nga natawhan, si Lola Whittle milatas sa nasud sa pagbisita namo. Si Lola nabalaka nga ako ni ang akong magulang nga lalaki wala mabunyagi. Wala ako mahibalo unsay iyang gisulti ngadto sa akong mga ginikanan mahitungod niini, apan ako nasayud nga usa ka buntag gidala niya ang akong igsoong lalaki ug ako ngadto sa parke ug mipakigbahin kanamo sa iyang mga pagbati mahitungod sa importansya nga mabunyagan ug sa pagsimba kanunay. Wala ko makahinumdom sa partikular nga mga pulong nga iyang gisulti, apan kini nakatandog sa akong kasingkasing, ug sa wala madugay ang akong igsoong lalaki ug ako gibunyagan.

Si Lola mipadayon sa pagsuporta kanamo. Kahinumdom ko nga kon ang akong igsoong lalaki o ako mamulong sa simbahan, teleponohan namo siya alang sa pipila ka sugyot. Sulod sa pipila ka adlaw usa ka sinulat